REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, plaţa mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 66. Braşov, Vinerĭ 22 Martie (4 Aprilie). 1902.

Un pamflet sui generis.

In ḑiarul nostru de Marţĭ, vorbind despre atitudinea stranie a fóiei sĕptĕmânale dela Orăştie „Libertatea“, care una afirmă şi promite în „programul“ eĭ şi alta face şi urmăresce de fapt, am sulevat ca ceva forte bătător la ochĭ, că acea foie în numĕrul sĕu din urmă aduce elogiĭ unuĭ articol „important“ ce l'a publicat de curênd „Trib. Pop.“ în nr. 46 a. c. din péna d-luĭ Eugen Brote „sufletul mişcărilor nóstre politice din era memorandului“, articol, care „purceḑênd dela scrisórea d-luĭ Dr. Mihu, ia posiţie hotărîtă pentru revisuirea programuluĭ din 1881“.

Prin cuvintele aceste, ce le-am citat din fóia amintită, se semnaléză legătura, nexul ce esistă între scrisórea luĭ Ioan Mihu şi articolul luĭ Eugen Brote. Unul scrie, ér celălalt vine şi întăresce ce a ḑis, îşĭ pune aşa ḑicênd pecetea, şi maĭ adauge la sfêrşit un fel de clausulă. Er „Libertatea“ continuă aşa:

„...In ce privesce partea politică a aceleĭ scrisorĭ (a luĭ Mihu), d-l Eugen Brote *încă* se pronunţă *pentru* eliminarea punctelor 1 şi 9 din program, face însĕ unele observărĭ şi scóte la ivélă unele consideraţiunĭ (clausula!), *carĭ la nicĭ un cas nu vor puté fi trecute cu vederea atuncĭ, când se va tracta despre revisuirea programeĭ*“.

„Regretăm, că spaţiul îngust ce ne stă la disposiţie nu ne permite a reproduce întreg articolul d-luĭ Brote, actual şi instructiv“.

Credem, că o maĭ hotărîtă aderare la articolul „sufletuluĭ mişcărilor memorandiste“, decât cea de maĭ sus, nicĭ că se putea face din partea „Libertăţiĭ“ pe nevĕḑute, cum am ḑice *in bianco*. întru cât privesce pe cetitoriĭ sĕĭ, carĭ cu drept îşĭ vor fi frământând capul, ce póte fi atâta de „important“, de „actual“ şi de „instructiv“ în acel articol de ḑiar. Maĭ mult se vor fi minunând însĕ, că dintr'un articol aşa de preţios, nu li se dă un resumat cât de scurt şi nu li-se spune măcar, carĭ sunt acele „observărĭ“ şi „consideraţiunĭ“ ale multlăudatuluĭ autor, ce „la nicĭ un cas nu vor puté fi trecute cu vederea?“

Vor fi rĕmas forte desămăgiţĭ cetitoriĭ „Libertăţiĭ“ vĕḑênd, că redacţiunea acesteia se mărginesce la laconica constatare a regretuluĭ sĕu, că „spaţiul îngust ce-ĭ stă la disposiţie“ nu-ĭ permite a reproduce „*întreg*“ articolul epocal, despre care e vorba, după-ce de fapt nu l'a reprodus nicĭ în parte, ci s'a mulţumit de a-ĭ face numaĭ reclamă, findcă „purcede dela scrisórea d-luĭ Mihu“.

In timp ce augurii înspiraţĭ de „spiritul vremeĭ“ vor cerceta semnele de pe cerîŭ pentru a preḑice, décă acea scrisóre şi acel articol, deopotrivă miraculóse, vor aduce pace orĭ vrajbă între fraţĭ, va rĕmâné cestiune deschisă, că óre ideea revisuiriĭ programuluĭ naţional purces'a dela d-l Mihu, orĭ i-a fost sugerată acestuia de d-l Brote, bunul şi vechiul sĕu prietin, pentru-ca cu câte-va ḑile maĭ târḑiu sĕ se pótă ceti în fruntea „Tribuneĭ Poporuluĭ“ din Arad, fóia, în care Brote îşĭ desfăşură din când în când înţelepciunea sa politică, câştigată din falimentul desăvêrşit al „campanieĭ memorandiste“, al căreia „iniţiator“ şi „suflet“ a fost: „Revisuirea programuluĭ naţional din 1881 de Eugen Brote“.

Se póte însĕ ca paternitatea ideiĭ sĕ fie reclamată la rêndul sĕu de ceĭ maĭ în drept, de foştiĭ „Viitorişti“, carĭ încercaseră a-o pune în practică încă înainte de a fi pomenire de „falnicul“ şi cel maĭ „intransigent“ grup al vechilor „tribunişti“, în care d-l Brote, aḑĭ administrator de moşie în România, a figurat odinióră ca administrator şi cassier permanent, la fóia din Sibiu a „grupuluĭ“, ér maĭ târḑiu şi ca director al eĭ şi, în orele libere, cassier, vice-preşedinte şi dirigent autorisat şi neautorisat al „comitetuluĭ naţional“.

Dér sĕ lăsăm la o parte cestiunea paternităţiĭ ideeĭ de revisuire a programuluĭ şi sĕ vedem cum se oglindéză ea în creeriĭ „autoruluĭ intelectual al întregeĭ *campaniĭ* memorandiste“.

Nu-o facem pentru-că am da din parte-ne vre-o importanţă enunciaţiunilor acestuĭ „politician“ bancrotat. din era umilireĭ şi desastrelor partidului nostru naţional, ci datorim cetitorilor noştri cu-o lămurire. Am susţinut în numĕrul de Marţĭ al fóieĭ nóstre, că articolul din cestiune al luĭ Brote nu cuprinde decât un şir de denunciaţiunĭ perverse, deşi deplasate, asupra întregulul trecut şi a întregeĭ activităţĭ de până aḑĭ a partiduluĭ nostru de aḑĭ, şi acésta datorĭ suntem a-o documenta cu atât maĭ vêrtos, cu cât din desele declaraţiĭ de amor reciproce între „Libertatea“, şi fóia din Arad, depositarul planurilor politice ale luĭ Eugen Brote, şi din chipul cum fóia din Orăştie s'arată îngrijată pentru reputaţia surateĭ sale dela Arad, putem nu fără temeiu conchide, că în casul de faţă se tractéză de un complot combinat, urzit contra partidulul nostru naţional.

Pentru deplina edificare şi lămurire a cetitoruluĭ cu simţ şi pricepere sănătósă, va fi de ajuns sĕ citâm din „importantul, actualul şi instructivul“ articol al luĭ Brote numaĭ următórele pasage:

„...Am crede, că punctul 1 şi 9 sĕ nu se elimineze *simplu* din program, ci ele sĕ se modifice în înţelesul, că noi Românii vedem în transacţiunea dela 1867 şi în uniunea Transilvanieĭ acte definitive, cu care vom calcula în tóte împrejurările...

„Alăturea de acésta modificare sĕ se introducă în program un punct nou, că *acceptăm fără nicĭ o reservă, cu tótă sinceritatea punctul de vedere patriotic*, esprimat prin o *formută, în care se va ţiné socotélă de vederile bărbaţilor de stat ungurĭ actualĭ...* (adecă de definiţia ideeĭ de stat dată de actualul ministru-preşedinte.)

...Un program, care presupune, aştéptă şi speră în rĕsturnarea întreguluĭ sistem de guvernament, în modificarea constituţieĭ, admite, eventual pretinde resistenţa pasivă. Un program însĕ. care *se inspiră de patriotism*, care îşĭ propune a conlucra la înflorirea şi mărirea patrieĭ pe temeiul constituţiuneĭ esistente, esclude în mod firesc resistenţa pasivă...

Credem, că am citat destul pentru-ca orĭ şi cine sĕ înţelégă de ce am susţinut, ceea-ce am susţinut, despre acest pamflet, care aruncă în faţă partiduluĭ nostru, că ar fi umblat până acum pe cărărĭ antipatriotice şi duşmane „înflorireĭ şi măriréi patrieĭ“.

Acum va cunósce orĭ ce om de bun simţ şi motivul, pentru care redacţia amintiteĭ foĭ din Orăştie s'a sfiit de a reproduce părerile desfăşurate în articolul din cestiune.

Bülow despre tripla alianţă. „*Giornale d'Italia*“ publică o convorbire a corespondentuluĭ sĕu cu contele *Bülow*. La întrebarea, décă nu cumva pe Germania o nelinişteşce apropierea Italieĭ de Francia, cancelarul a declarat: Raporturile cordiale ale uneia din statele triplei alianţe faţă de altă putere, nu atinge nicĭ-decât alianţa. Décă acésta n'ar esista aḑĭ, ar trebui sĕ sĕ creeze pentru garantarea linişteĭ şi a statuluĭ quo şi pentru-că corĕspunde şi intereselor aliaţilor. Bülow a adaus, că convorbirea luĭ cu Prinetti n'a schimbat nimic în raporturile Italieĭ cu Francia, carĭ nicĭ odată n'au încetat de-a fi pĕtrunse de spiritul încredereĭ reciproce.

La întrebarea, décă Germania s'ar opune la o eventuală espediţie italiană în Tripolis, Bülow a declarat, că singurul interes al Germanieĭ în Mediterană este, de a vedé desvoltându-se pacînic influenţa legitimă a aliaţilor sĕĭ în Mediterană. Germania salută cu bucurie tot ce contribue la înălţarea prestigiuluĭ Italieĭ şi nu se îndoesce în înţelepciunea guvernuluĭ italian.

Privitor la cestiunea albanesă a declarat Bülow, că acésta impórtă cu deose-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

O revistă latinéscă.

In Roma apare deja în al cincilea an o revistă ilustrată de două orĭ pe sĕptĕmână.

Nu este nicĭ o deosebire între ea şi între alte reviste moderne, cum e „Illustration“ din Paris, „L'illustrazione Italiana“ din Milano, orĭ „Ueber Land und Meer“ etc.

Adecă nu este deosebire întru cât privesce forma esternă, este însĕ o altă mare deosebire şi anume aceea, că revista din Roma apare în limba latină şi pórtă titlul de „Vox Urbis“.*)

Când a apărut, i-s'a făcut reclamă în tóte ḑiarele, ba „N. Fr. Pr.“ din Viena a reprodus chiar o ghicitóre din „Vox Urbis“, căcĭ revista latinéscă publică şi ghicitorĭ (aenigmata) pentru-ca ilusiunea reînvieriĭ clasicismuluĭ sĕ fie şi maĭ completă.

De atuncĭ însĕ nu se maĭ aude nimica despre ea, deşi cred, că ar merita interesul iubitorilor de limba latină şi ar merita cu deosebire sprijinul din partea intelectualilor românĭ, cărora cu plăcere le-ar deschide colónele sale, décă s'ar găsi, despre ceea-ce nu mĕ îndoiesc, cunoscĕtorĭ aĭ limbeĭ mame, carĭ sĕ trateze câte o cestiune istorică, literară sĕu socială românéscă.

Până acuma despre Românĭ puţin s'a scris în „Vox Urbis“, dór în rubrica „*Publici per orbem coetus legibus ferendis*“ décă s'a amintit câte ceva despre desbaterile cameriĭ sĕu senatuluĭ român, orĭ între deslegătoriĭ ghicitorilor, décă se vedea din când în când numele subsemnatuluĭ şi a unuĭ profesor din Brăila (d-l Budu), alăturea cu numele luĭ Stegmuller din Sabaria, a luĭ M. Kebberich din Scepus, a luĭ Starace din Neapol, Walter din Newyork şi a nu sciu cuĭ din India. Căcĭ revista are abonaţĭ în tóte ţĕrile şi continentele.

Articole despre Românĭ nu s'au scris până acuma, decât două. Unul maĭ lung în nr. XX din anul II, unde un membru din redacţie descrie, după indicaţiunile profesoruluĭ V. I. Atanasiu, profesor, atuncĭ în Brăila (aḑĭ în Iaşĭ), jocul românesc de minge „*Oina*“ şi publică în acelaşĭ timp şi tabloul a 9 elevĭ de liceu din Brăila, în frunte cu măestrul lor de gimnastică, R. S. Corbu, carĭ au obţinut premiul la concursul de oină din acel an (1899) ţinut la Bucurescĭ. Al doilea articol este maĭ scurt şi este scris tot de d-l profesor Atanasiu. El cuprinde biografia pictoruluĭ Gheorghe Panaiteanu Bardasare, repausat la 1901. Din acéstă biografiă aflăm şi noi, că Panaiteanu a petrecut timp de 18 anĭ în München şi că întorcêndu-se la 1858 acasă, cu tablourile, ce le-a adus cu sine, şi carĭ în mare parte au fost făcute de dênsul, a pus basa pinacotecei din Iaşĭ.

In parantesĭ fie ḑis, nicĭ despre Ungurĭ nu s'a scris până acuma în numita revistă aprópe nimica şi abia anul acesta vedem în ultimele numere nisce articole scrise de V. Lakatos din Keszthely şi luate din literatura unguréscă. In numĕrul II. din anul acesta Lakatos a scris un articol despre Vörösmarty (De Michaële Vörösmarty poëta hungarico), ér în ultimul numĕr acelaşĭ domn scrie despre Petőfi sub titlul: „De Tyrtaeo hungarico“.

Scriitorul acestor rêndurĭ a tradus la timpul sĕu articolul despre oină intitulat „Despre un joc cu mingea la Românĭ“ (De pilari quodam ludo apud Rumenos) şi l'a publicat într'un ḑiar din Bucurescĭ. Credem însĕ, că acel articol este destul de interesant pentru a fi reprodus şi în colónele foiĭ nóstre. Étă-l:

Tabloul fotografic, pe care-l presentăm cetitorilor noştri, l'am primit cu cea maĭ mare bucurie, împreună cu o scrisóre din România, dela pré stimatul bărbat V. I. Atanasiu. Toţĭ aceia, carĭ au vĕḑut maĭ de multe-orĭ din revista nóstră, cât de mult cultivăm noi studiul lucrurilor şi naţiunilor latine, vor ghici plăcerea, ce am avut'o la vederea acestora.

Tabloul represintă un detaşament de tinerĭ jucătorĭ, aleşĭ din liceul regal român „Nicolae Balasco“ (Bălcescu!—Tr.) în mijlocul cărora se află măestrul de

*) „Vox Urbis“ de litteris et bonis artibus commentarius. Bis in mense prodit. Pretium annuae subnotationis *ante solvendum* Flor. 7½ (15 cor.) Cuncta mittantur ad Aristidem Leonori equitem, commentarii „Vox Urbis“ possesorem et administratorem, Roma, via Alessandrina 87.

bire pe Italia și Austro-Ungaria și speră, că Albania nu va deveni un mĕr de ceartă, fiind-că Italia, cât și Austro-Ungaria doresc sĕ mențină *status quo* în Albania.

„Strategie națională“—maghiară. Sub titlul „strategie națională“ publică érăși Sĕcuiul *Beksics* un lung articol în „Bud. Hirlap“ dela 2 Aprilie. Ar fi o risipă de timp sĕ-l schițăm aici dela început pănă la sfîrșit. Estragem însĕ o parte din el, în care Sĕcuiul face nisce constatări remarcabile, pentru-ca sĕ tragă o conclusiune — minunată. Étă ce dice el:

„In *Ardeal* maghiarimea s'a desvoltat în privința culturală, dér în privința populațiunei si în privința economică a suferit pierderi grave. Grosul maghiarismului, Sĕcuii, pierdĕnd piața orientală, a dat îndĕrĕt economicesce și a scădut în forța propagativă.... Maghiarisarea orașelor în Ardeal progreséză ce-i drept, dér *Sibiiul și Brașovul se românisézá (!) Valahimea se estinde în proprietatea pămêntului* și se forméză o adevĕrată clasă de *gentry Valahi*. Causa română se organiséză în comune și ca mijlóce câștigă micul comerciu și cârciumile. Maghiarisare în Ardeal s'a făcut puțină în privința limbei. Cu ocasia recensămêntului trecut numai $1^0/_0$ mai mult din Valahi au sciut unguresce, decât în 1867, ér maghiarisarea în sentimente atinge o fracțiune și mai bagatelă. Intre împrejurări atât de grave, politica națională maghiară nu trebue sĕ aibă caracter concentric, ci expansiv, grijind însĕ tot-déuna, ca din marile centre maghiare, din Alföld și de dincolo de Dunare, sĕ se rĕspândéscă spre granițe căldura vitală a forței naționale. *Desfășurarea centrifugală a centrelor maghiare este unica strategie națională posibilă și eficace.*“

Nu mai continuăm, nici nu comentăm. Cetitorul cuminte póte sĕ-și facă judecata.

Conferențele din Viena.

Ministrii ungurescĭ Col. *Szell, Horanszky* și *Lukacs* au sosit alaltăerĭ în Viena pentru a lua parte la consiliul comun de miniștri, chemat a stabili preliminarul budgetului comun pe 1903, ce se va presenta în Maiŭ delegațiunilor.

Consiliul s'a întrunit deja în acea di d. a. și a durat 4 óre, presidat fiind de ministrul de esterne contele *Goluchowski* și s'a ținut în palatul ministeriului de rĕsboiŭ. Au luat parte: Goluchowski (esterne) Koerber și Szell (miniștri-președinți), Böhm-Bawerk și Lukacs (finanțe), Krieghammer (rĕsboiŭ), Kallay și br. Spaun.

Despre acest consiliu comun de miniștri étă ce se telegrafeză din Viena:

„Neuer Wiener Tayblatt“ spune, că în cercurile politice s'a rĕspândit scirea, că între guvernul austriac și ungar s'au ivit *diferențe forte seriose* în ce privesce *cestiunile privitóre la pact.* Guvernul austriac insistă pe lângă acțiunea accelerată vrênd, ca atât tariful vamal autonom, cât și convenția comercială sĕ se reînoéscă în cel mai scurt timp. Guvernul unguresc însĕ nu vré se accelereze lucrurile și Szell vré sĕ foloséscă timpul petrecerei sale în Viena numai pentru stabilirea budgetului comun. Se dice, că coróna ar fi pe punctul de vedere al guvernului austriac. La dorința monarchului Szell își va prelungi rĕmânerea sa în Viena și va tracta cu ministrul-președinte austriac asupra tarifului vamal și a convenției comerciale. „N. W. T.“ adauge, că situația pentru ambele guverne se consideră ca *forte seriósă.*

„Neue Freie Presse“ spune, că nu e probabil, ca tratările de acum între cei doi miniștri-președinți sĕ fie definitiv încheiate.

Altă telegramă din Viena dice, că diferențele dintre cei doi miniștri-președinți cu greu vor puté fi aplanate, fiindcă ele au luat *caracter serios.*

E vorba așa-dér érăși de o crisă în cestiunea pactului.

Balcanul fierbe.

„Pester Lloyd“, organ, care stă în contact cu cercurile diplomatice din Viena scriea în numĕrul sĕu dela 29 Martie între altele:

„Décă va trece primăvara acésta, fără ca Turcia europénă sĕ fie sguduită de grave turburări, atunci cu toții vom puté dice, că *mare minune* se va fi întêmplat... Nu numai în sferele cârmuitóre ale capitalelor balcanice, dér și în centrele politice mari europene, nota generală e *pesimistă.* Peste tot, dér mai ales la Viena, Constantinopol și Petersburg *diplomația e forte îngrijată de sórtea Orientului* din causa materialului inflamabil îngrămădit în provinciile turcesci locuite de creștini“...

„Pester Lloyd“ scriea acestea, când póte numai mirosise, că sute de cete formate de Bulgarii macedoneni din Bulgaria au inundat teritoriul turcesc, propagând activ o rescólă în massă a poporațiunei. De-atunci și pănă adi lucrurile au luat o față forte seriósă, făcênd ca cestiunea Orientului sĕ devină érăși actuală și sĕ se precipiteze evenimente, cari dau mult de gândit diplomației din Viena, Petersburg și Constantinopol.

Jocul periculos „de-a focul“ ce-l jócă liga macedoneană și lucrarea de subminare a Bulgarilor în contra suveranității Turciei, a sdruncinat pacea în Balcani în mĕsură așa de mare, încât ambasadorul rusesc *Sinovjev* și ambasadorul austro-ungar br. *Calice* au provocat Pórta sĕ ia mĕsuri de urgență în contra uneltirilor macedonene.

Scirile, ce le-am semnalat eri justifică pe deplin îngrijirile diplomației. După aceste sciri anarchia e la culme nu numai în Macedonia, ci și în Albania, unde bandele înarmate cutrieră provincia întrégă jăfuind și ucidênd. In mai multe localități s'au dat ciocniri sângeróse pe strade, numĕrul celor uciși și răniți fiind mare.

In vilaetul *Janina* domnesce mare amărăciune în contra valiului *Osman*-pașa, care vré sĕ sugrume mișcarea prin mĕsurile cele mai drastice. S'au distribuit proclamații, și populațiunea e provocată sĕ ucidă pe Osman.

Din *Salonic* se anunță, că în districtele Stromnich, Velerșa, Gugelin, Kumenița și Kalkissi *bandele bulgare au revoluționat tote localitățile.* Ele cutrieră ținuturile, sumuță poporațiunea, ca sĕ se alăture la mișcare și cel ce se opune, e amenințat cu mórtea. Mulți afirmă, că conducĕtorii bandelor sunt ofițeri bulgari, pe cari guvernul i-a concediat sub titlul de-a face studii de teren. In Kumenița și Castenia Bulgarii au luat în stăpânirea lor bisericele grecesci și pe preoți i-au arestat.

Din *Triest* se anunță, că notabilii albanesi au ținut o adunare, în care au decis sĕ róge pe generalul *Garibaldi* a organisa o espediție, punêndu-i la disposiție arme și muniții. Garibaldi a rĕspuns, că e gata a urma provocării Albanesilor, décă-i vor da sumele suficiente pentru organisarea espediției.

SCIRILE DILEI.

— 21 Martie v.

Dela Academia Română. Ni-se scrie din Bucuresci: Academia Română va ține a patra ședință publică Vineri la 22 Martie (4 Aprilie). Cu astă ocasiune d-l Dr. At. M. *Marinescu*, membru în secțiunea istorică, va ceti lucrarea sa întitulată: „Luteranismul, calvinismul și întroducerea limbei române în bisericele din Ardeal“ și un adaus întitulat „Slavismul și întroducerea limbei românesci în bisericele din Muntenia (Valahia) și din Moldova“.

Pentru masa studenților români din Brașov a depus dómna *Elena văd. Andreiŭ Popovici* din Brașov **1000 (una miie) Lei** într'un scris fonciar urban român ca fundațiune specială pentru masa studenților români din Brașov, din ale cărei venite sĕ se foloséscă $^3/_5$ părți an de an pentru trebuințele mesei studenților, ér $^2/_5$ părți sĕ se capitaliseze spre augmentarea fundațiunii. — Fapta nobilă laudă pe marinimósa fundatóre mai elocuent, decât ori-ce cuvinte de recunoscință. Priméscă marinimósa dómnă cele mai vii mulțămite și pe acéstă cale. — *Direcțiunea școlelor medii gr.-or. române din Brașov.*

Limba germană în școla popolară Pe când o fóie din Clușiŭ face elogii mari unui nenorocit învĕțător român, care în loc sĕ învețe pe elevii sĕi cunoscințele de cari vor avé nevoie în viéță în limba pe care o pricep, perde o mulțime de timp cu învĕțarea limbei maghiare, étă ce cetim în fóia germană din Timișóra: „In Markenfeld a sosit dela minister o adresă în care se esprimă nemulțumirea autorităților școlare pentru puținul progres, ce se face în școlă în limba maghiară. Consiliul școlei a luat cu unanimitate hotărîrea sĕ rĕspundă ministrului, că din contră se învață prea de tot multă unguréscă, așa că copiii din pricina acésta nu pot învĕța nimic din cele ce sunt necesare Ei pretind deci instrucție germană, conform legii, și comuna este dispusă a relua cu ori-ce sacrificii școla din mânile statului, fiind-că nu se observă paritatea, ce s'a pus ca condițiune cu ocasiunea trecerei școlei la stat“. — Étă deci, că s'au redeșteptat chiar și Șvabii, pe cari îi credeam perduți.

Un deputat nesocotit. Diarul „Süd-ung Bürgerzeitung“ scrie: O delegație de învĕțători s'a presentatat la deputatul Ronai, fiind acesta în St. Miclăusul-mare cu ocasiunea recrutărilor. In numele învĕțătorilor a vorbit d-l învĕțător Muth din St. Miclăuș esprimând dorințele învĕțătorilor. Deputatul a rĕspuns, că va susține interesele învĕțătorilor *noștri.* Intrebat, ce înțelege sub învĕțătorii noștri, deputatul a rĕspuns, că înțelege pe învĕțătorii maghiari și germani, *nu însĕ pe cei români și sêrbi.* Cuvintele deputatului au produs mare imdignație și amintitul diar îl numesce pe d-l Ronai din causa acésta „un deputat nesocotit“ (Taktloser Abgeordneter).

O comună revoltată. Comuna Delnicze avea un proces vechiŭ pentru o pășune. Comuna a pierdut procesul în ultima instanță. Proprietarul n'a putut întra însĕ în posesiunea pășunei, din causă, că poporul era forte iritat. Acuma a eșit autoritatea, însoțită de doi gendarmi, la fața locului, însĕ poporul s'a împotrivit și de astă-dată. Gendarmii au somat poporul sĕ se împrăscie, însĕ fără resultat. Ómenii înfuriați au atacat pe inginer și voiau (?) sĕ omóre pe proprietar. Atunci gendarmii au descărcat puscile asupra poporului. Șépte bărbați și 2 femei au cădut loviți de glónțe. Patru dintre cei răniți au murit.

Studenți ruși condamnați. Se scrie din Odesa: Tribunalul „ad-hoc“, numit de M. S. Impĕratul Rusiei, a judecat pe manifestanții din Moscova. Sunt condamnați 96 studenți universitari la exil în Irkutsc (Siberia) pe termin de 5 ani, 500 studenți universitari la întemnițare pe termin de 3 luni și 89 studenți la arest de-o lună. Universitatea din Moscova a pierdut prin urmare aprópe jumĕtate din contingentul sĕu de tinerime studiósă. Se scrie, cum că mișcarea urméză a-se lăți și nici-decum a-se micșora.

---

gimnastică Radu S. Corbu. Ér detașamentul este acela, care, la ultimul concurs al acestui an, ținut în capitala țĕrii, Bucuresci, dintre toți jucătorii adunați din tóte școlile României, a eșit învingĕtor. Aveți, așa-dér înaintea ochilor nisce învingĕtori, avênd fie-care o medalie și bucurându-se de triumful câștigat și de premiul ce represintă, într'o superbă sculptură de bronz, pe un atlet purtător de făclie, significând óre-cum „lumina câștigată prin putere“, (lumen viribus partum).

Dér numele jocului Oina, mărturisesc, că precum mie, așa și vouĕ cred, că vĕ este necunoscut, așa că nu va fi fără interes, décă voiŭ explica puțintel lucrul cu cuvintele însĕ-și ale prea stimatului bărbat. N'am de dis nimic despre origina latină a numelui, căci de vreme ce în tóte peripețiile jocului ne întîmpină numiri pastorale, nimic mai corect, decât ca sĕ credem, că Oina este un cuvênt corupt din ovinum séu ovillinum. Deși despre „pila ovina“, mi-se pare, că nicăiri nu se amintesce la cei vechi, afară de vorbele lui Serenius Sammonius:

„Aut tu sume pilam, quae caudis haeret ovinis“ — ceea-ce de sigur nu se înțelege despre joc ci mai curênd despre grăsimea aceea, care cresce adesea pe lângă códa oilor.

Insĕ la străbuni erau forte multe jocuri cu mingea, pe cari le amintesce prea învĕțatul bărbat, așa: „pila follis“, „pila trigonalis“, „pila paganica“, la cari se mai póte adăoga un fel de joc femeiesc, pe care-l numeau „reticulum“.

Dér, ca sĕ ne întórcem la Oină, acésta se jócă de douĕ tabere adverse, dintre cari pe una o numesc a „păstorilor“, ér pe a doua a „militarilor“. Alegerea taberelor se face înainte de luptă, după-cum se obicinuesce de comun în asemenea casuri, prin designarea conducĕtorilor, așa însĕ, că jucătorii din ambele părți se presentă în numĕr egal în sferisteriu (locul destinat pentru jocul cu mingea.—Tr.), și se postéză fie-care la locul sĕu. Așa-dér atât militarii, cari atacă, cât și păstorii, cari resping atacul, înarmați cu bețe de lemn, vin la rĕsboiŭ: primul militar ales, prin lovirea cu bățul aruncă mingea în câmpul păstorilor și îndată — așa este legea jocului — trebue sĕ ia fuga pănă la arborele, séu alt semn, hotărît de mai 'nainte, și care se află la o îndepărtare de sute de pași dela luptători. Intr'aceea păstorii au dreptul de a și schimba sorțul, ori lovind pe inimicul, care fuge, cu mingea, înapoiată numai decât, ori respingênd-o încă pe când sbura, în tabăra celor ce atacă, ocupând castrele militarilor, ér militarii se retrag în posițiile mai inferióre ale păstorilor; ast-fel se continuă jocul cu aceleași regule. Cu încetul, însĕ, militarii loviți chiar pentru prima óră cu mingea în fuga lor spre arbore, se retrag din câmp ca vulnerați și, fără sĕ împuțineze tabĕra, deschid drumul spre învingere soților lor mai sprinteni.

Cu drept cuvênt, așa dér — căutând un joc asemănător cu acesta între jocurile celor vechi — prea stimatul bărbat amintesce pe acel numit harpastum, pe care străbunii îl mai numiau și pe grecesce, sphaeromachia. Acesta se numea așa de la ἁρπάζω, fiind-că mai mulți își dedeau silința sĕ prindă balonul (follis) aruncat; și jucătorii, împărțiți în douĕ părți, ca sĕ arunce asupra adversarilor mingea, uitau sĕ o trimită înapoi în sbor, ci se luptau împrejurul ei, după-ce a cădut și trântindu-se unii pe alții la pămênt, se murdăreau de pulbere și sudóre.

De sigur un fel de joc obositor și potrivit numai cu cei mai înaintați în vêrstă.

— Din care causă, admit cu plăcere părerea prea stimatului bărbat, că originea jocului Oina este de a se deduce din jocurile străbunilor, nu însĕ în forma exactă, cum există în present, nici după regulele, cu cari este impus jocul de mai marii învĕțămêntului în România. Căci nici „harpastum“ nici „pila trigonalis“ séu „paganica“ nu se potrivesc cu el; din contră oina se deosebesce forte mult într'un punct de tóte jocurile cele vechi, și anume că mingea se lovesce cu bățul, pe când mingile celor vechi erau vibrate numai cu mânele.

In cât pentru Italia, n'am audit sĕ se practice asemenea jocuri la popor, ci se jócă mai ales cu „pila follis,“ pe care fiind mare, o aruncă cu mânile séu cu mici timpane séu cu brațele, ér femeile se jócă cu rețele cu mânere și altele asemenea, cari se cred a fi primite dela

Serată didactice în Bucurescí. Ministrul de culte român a dat Dumineca trecută o serată, la care au fost învitaţí 38 de persóne, profesori şi studenţí universitarí. La acéstă serată s'au desbătut cestiuní didactice şi pedagogice. Ministrul român are de gând a urma cu seria seratelor, la carí va învita şi profesorí şi elevi din provincie.

Un învĕţător român premiat. Invĕţătorul de stat Ioan Danciu din Aghiriş (Cluşiŭ) a fost premiat cu 100 corône pentru înstruirea cu succes a limbei maghiare. „M. P." relevéză cu bucurie, că Dancs e Român, ér preşedintele epitropiei şcolare Kopp Ferencz e Ceh, care numai de scurt timp e în Aghiriş şi totuşí şi-a dat tótă silinţa şi a învĕţat unguresce.

Dr. Antonie Abt, profesor la universitatea din Cluşiŭ, a repausat în etate de 74 aní. Dr. Abt s'a născut în Băiţa (Rézbánya), în comitatul Bihor. A scris mai multe cărţí de şcólă şi a avut un bun nume ca fisician. In anul 1885, când se începuse a se trimite câte un comisar ministerial, care sĕ asiste la esamenele de maturitate, Dr. Abt a fost delegat în calitate de comisar pe la gimnasiile românescí.

Congres contra comerciului de fete. In Germania s'a pornit o intensivă mişcare contra comerciului de fete, practicat în cea mai mare parte de către Jidovĭ. In luna Octomvrie se va ţine un congres internaţional în acéstă cestiune în Frankfurt.

Un căpitan de honveḑí sinucigaş. Căpitanul de honveḑi Albert Cap, profesor la academia „Ludovica" din Budapesta, s'a sinucis erí în Fiume. Causele sinuciderei sunt necunoscute.

Un principe esecutat. Se scrie din St. Petersburg, că în Kutais au condamnat la mórte pe principii Alexandru Lortkipinitze, Elia şi Valer Zulukitze, carí organisaseră o bandă de hoţí. Lortkipinitze a fost căpul bandei şi ţarul a aprobat sentinţa adusă contra lui şi a fost spânzurat Pe ceilalţí doi i-a graţiat. Banda terorisase întreg Caucasul. In timpul din urmă au atacat un transport de petrol, au jefuit personalul, ér petrolul l'au aprins. Acésta a fost nenorocirea lor, căcí Cazacii vĕḑĕnd focul cel mare, au devenit atenţí şi s'au luat pe urma lor.

O istorie romantică. In Rusia trăia un nobil fórte bogat, care a murit de curĕnd, lăsând miliónele sale vĕduvei şi la două fete, Anina şi Rosa. Anina era de 20 aní, Rosa de 17. Acésta din urmă avea un curtesan în etate de 35 aní, care voia sĕ o ia de nevastă. Mama însĕ nu s'a învoit, fiind-că peţitorul zăcuse de vĕrsat şi era urît. Ḑilele acestea vĕduva cu cele două fete a venit la Viena, unde a descins la unul din cele mai elegante hotele. Intr'o diminéţă când mama a întrat în odaia de dormit a fetelor, Rosa era dispărută. S'a dat de veste la poliţie, însĕ de geaba, Rosa nu putŭ fi găsită. Se dă cu socotéla, că a fugit cu curtesanul sĕu, pe care Rosa îl iubesce, cu tótă urîţenia lui.

Societatea fiumană pentru import de cafea în Fiume.—Acéstă intreprindere solidă, vinde cafea cu preţurí atât de ieftine, încât e în interesul fie-cărei económe sĕ se provadă cu caféua trebuincióså dela numita societate. Se recomandă special caféua mestecată „Soerabaja" 5 klg 19.16 cor. cu care toţí carí au folosit'o au rĕmas mulţumiţí.

Englesí; dér ignorez cu desăvêrşire, decă asemenea lucrurí au fost practicate atât în vorbă, cât şi în fapt de către străbuní.

Sciu însĕ, că e un joc fórte asemĕnător cu acesta, ce se practică la Francesí; ér la ai noştrí, de şi mai rar, am vĕḑut un alt fel de joc nu prea diferit, la care se întrebuinţéză un balon fórte mare, umplut cu aer şi pe care, ca la vechiul „harpastum", alérgă şi se luptă care mai de care sĕ-l răpéscă dinaintea celui-l'alt — din causa mărimei însĕ, îl împing nu cu mânile ci, cu călcâele.

Acestea, pe cari mi le-a comunicat bărbatul distins prin cea mai mare politeţa, le-am expus pe scurt, mulţumindu-i din inimă atât pentru că şi-a adus aminte de noi şi ne păstréză amiciţie, cât şi pentru-că se arată cu atâta interes faţă de reînprospătarea amintirilor comune ale părinţilor noştri.

Delaletca.

Adunarea generală a „Silvaniei".

Sĕlagiu, 29 Martie n. 1902.

Onorată Redacţiune! Valorosul institut de credit şi economii „*Silvania*" din Şimleu şi-a ţinat adunarea generală ordinară în 24 Martie n. c. în Şimleul-Silvaniei. Acésta adunare a fost a 14-a adunare generală ordinară dela înfiinţarea acestei băncí, despre care şi despre cele ce au urmat acestei adunărí voind a da un scurt raport, vĕ rog Onorată Redacţiune sĕ-mí daţí puţin loc în preţuitul nostru ḑiar „Gaz. Trans."

Adunarea a fost presidată de d-l George *Pop de Băsesci*, preşedintele consiliului de direcţiune, care a deschis acéstă adunare prin o vorbire potrivită, salutând acţionarii, carí păreau a fi mai puţiní ca altă-dată; după care a urmat imediat raportul anual al direcţiunei. După acésta comitetul de revisuire şi-a făcut raportul asupra gestiunei anuale. Acestuia i-a urmat stabilirea bilanţului anual şi fixarea dividendelor, preţului marcelor de presenţă pentru membrii esterní din direcţiune şi din comitetul de revisiune. S'a ales apoi în locul unui membru din direcţiune, care a repăşit, un altul în persóna d-lui advocat Vasiliu Pop din Şimleu cu mandat pe 4 aní.

Profitul net a fost în anul acesta: *53,695,60 cor.*, din care între altele spre scopurí culturale s'a dat în anul acesta suma de: cor. 1,277.64; ér dela înfiinţare aprópe 30,000 cor. Aceste sume cu deosebire pentru ajutorarea şcólelor şi bisericelor mai lipsite, precum şi ca premii pentru şcolarii românĭ mai sĕracĭ, dér eminenţĭ. Un lucru fórte frumos acesta din partea distinsului bărbat al Sĕlagiului d-l Andreiu Cosma, care pe lângă acésta are o grije deosebită şi de acuirarea de realităţĭ, având acuma „Silvania" mai multe case, dintre carí douĕ cele mai frumóse din Şimleu şi în locurile cele mai de frunte pentru institut în suma de 148.000 cor. De altfel reverimentul total a fost: *13.380.943·46 coróne.*

Pe lângă preşedintele acestui institut, d-l George *Pop de Băsesci*, şi neîntrecutul director esecutiv d-l Andreiu *Cosma*, merită tótă lauda şi ceilalţí oficialí ai institutului, din care causă unora dintre ei li-s'a şi votat câte o sumuliţă ca onorar.

După-ce d-l George Pop de Băsescí prin o frumósă vorbire adresată acţionarilor a declarat de închisă adunarea, ne-am întrunit la un banchet, unde, firesce, nicí toastele n'au lipsit. Părintele Vicariu al Sĕlagiului a toastat pentru d-l George Pop de Băsescí; d-l Andreiŭ Cosma pentru vicarul Alimpiu Barboloviciŭ; d-l Ioan Papiriu Pop, protopop, pentru d-l Andrei Cosma etc. Au mai vorbit d-l Gavrila Trif, preotul Augustin Vicaş, părintele protopop Teodor Pop, părintele Vas. Hoblea şi alţii, toţí cu mare însufleţire.

După banchet la 4 óre din nou ne-am adunat, convocaţí de d-l Andrei Cosma, pentru a ţine o conferinţă, spre a înfiinţa o societate agronomică română în Sĕlagiŭ, înfiinţarea unei casine române în Şimleu etc.

Delacrasna.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1902.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1901—1902.

(Urmare.)

D-l Eduard Ghica a făcut dar 2 chrisóve pe pergament, unul din 1456, celălalt din 1531, precum şi o anaforă dela 1785.

P. S. Sa Archiereul Calistrat Bârlădeanul a trimis 54 documente istorice dintre 1706—1823, găsite în reşedinţa episcopală dela Huşĭ.

D-l Dr. Fiala a dăruit o carte domnéscă originală dela Radu Voevod din 1667.

Dela d-l B. Iorgulescu, profesor la Buzĕu, s'au primit în dar Condica mănăstirii Berca din judeţul Buzĕu, 47 documente istorice, precum şi un manuscript de cântărí bisericescí în limbile slavonă şi grecéscă, şi două foi de manuscripte vechĭ.

D-l Constantinescu-Rîmniceanu, profesor la Bârlad, a oferit un manuscript cuprinḑĕnd chronica lui Nicolae Costin.

D-l Alesandru Delimarcu, deputat dela Roman, a dăruit un chrisov domnesc dela Petru Vodă Aron din 1455 şi 194 acte şi scrisorí din secolul XVII—XIX.

D-l Profesor Dr. Gustav Weigand dela Lipsca ne-a trimis în dar un album de fotografiĭ, representând tipurĭ, porturĭ, case, biserici românescĭ, adunate în călĕtoriile sale prin ţĕrile românescĭ.

D-l Inginer Guido Bausek a dăruit manuscriptul lucrării sale: Tabele de logaritmí vulgarí cu 18, 19 şi 20 decimale.

Dela d-l constructor Piantini s'a primit în dar un volum manuscript arab.

D-l advocat I. P. Valerian a dăruit 6 scrisorí de ale rĕposatului G. Bariţ, una dela Alesandru Roman şi două dela alţí bărbaţí de peste Carpaţí.

Dela d-l Petre V. Grigoriu s'au primit 2 scrisorí autografe de ale lui V. Alexandri.

D-l Anton Diamandopol, student, a dăruit manuscriptul „Theatron politicon", din 1816, care cuprinde vol. II al acestei scrierí.

D-l Manole Pârvulescu, proprietar în Capitală, a făcut dar un chrisov românesc pe pergament dela Şerban Voevod Cantacuzino, cu data Tĕrgovişte 1687 (7195).

S'au mai făcut ĕrăşí diferite darurí pentru colecţiunile Academiei de către Societatea „Transilvania" din Bucurescí, de P. S. Sa Episcopul Dunărei-de-jos Pimen Georgescu, de d-na Sofia M. Bragadiru, de Părintele Vasile Mangra, vicar episcopesc la Oradea-mare, precum şi de d-nii: C. Băicoianu, Secretarul general al Ministeriului Domeniilor, G. G. Burghele, deputat, M. Lupescu, Directorul Orfelinatului agricol „Ferdinand", O. G. Lecca, G. D. Mirea, Carol Göbl tipograf şi N. D. Popescu.

Ĕr eu însu-mí am oferit, în diferite rêndurí, pentru colecţiunile Academiei, următórele: 54 scrisorí de ale mai multor persóne istorice, românĭ şi străinĭ, dintre 1573—1878; 32 volume manuscrise românescí şi grecescí; 2 broşurí istorice din anii 1531 şi 1684; 70 stampe şi portrete; 16 fotografii din 1866; o icónă veche cu două feţe; precum şi o medalie şi un volum comemorativ al jubileului de 25 aní de archipăstorie al I. P. S. Sale Mitropolitul Moldovei şi Sucevei Iosif Naniescu din 6 Iulie 1900.

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Salonic, 2 Aprilie. O mare panică domnesce printre populaţiunea grecéscă din Macedonia, din causa terórei pe care o esercită bandele revoluţionare bulgărescí. Familii întregí părăsesc comunele refugiindu-se în oraşe.

Haga, 2 Aprilie. Preşedintele Krüger a declarat, că negocierí de pace cu Anglia nu pot avé loc, cât timp Anglia nu va accepta condiţiunea independenţei Transvaalului şi Oranjelui.

Diverse.

Importanţa rinichilor în organism. Sunt câţi-va aní de când nisce învĕţătorí francesí au publicat, că rinichii servesc nu numai pentru producerea urinei, ci fabrică şi o substanţă necesară organismului, întocmai ca şi ficatul.

Acéstă cestiune luată în studiŭ de dinstinsul fisiologist român d. dr. Vitzu, a fost obiectul unor minuţióse cercetărí, carí au fost resumate într'un volum de 150 paginí, întitulat: „La sécretion interne des reins."

Din acest studiu reese, că rinichii posedă o secreţiune internă, care este de o utilitate vĕdită pentru organism.

Acéstă secreţiune conţine nisce substanţe antitoxice, carí neutraliséză toxinele, ce se produc şi se acumuléză în sânge în urma funcţionărei regulate a organismului.

Ea impedică producerea uremiei, tot aşa cum secreţiunea internă a pancreasului se opune la producerea diabetului.

Aceste resultate împreună cu celelalte conclusii interesante, ce se găsesc expuse în lucrarea sus-numită, au avut nu numai meritul de a adăuga un important capitol în fisiologia rerunchilor, dér a adus şi în pathologia generală o lumină nouă asupra modului de a înţelege uremiea, cestiune asupra căreia nu găsim potrivit a ne opri acum.

Nu vom omite însĕ de a cita aci şi o importantă aplicaţiune therapeutică, ce studiul d-lui dr. Vitzu indică, anume injecţiile de ser de sânge venos emulgent în combaterea fenomenelor uremice.

Un cadou al principelui Bibescu. Am publicat în numĕrul de Dumínecă în foileton un articol asupra Braşovului luat din revista germană „Illustrirte Zeitung" din Lipsca. Rĕsfoind prin numita colecţie am căutat, póte mai scrie ceva despre Românĭ. Revista avea adică o rubrică specială asupra evenimentelor din lăuntru (aicí era numerată Austria alăturea cu Prusia etc.) şi altă rubrică pentru evenimentele din strĕinătate. La 1845, firesce că România nu era pomenită, decât la „Turcia." Aicí căutând am găsit următórele: „Hospodarul Valahiei, principele Bibescu, a trimes la Constantinopol două splendide trăsurí drept cadou. Una era destinată pentru Sultan, ér a doua pentru Risa-paşa. Acésta din urmă însĕ a sosit prea târḑiu, căcí Risa-paşa într'acea căḑuse."

Un interview cu miss Stone. Un redactor al ḑiarului „*Wiener Tagblatt*" a interviewat pe misionara americană miss *Elen Stone*, fosta prisonieră la bandiţi, care trece prin Viena spre a se duce la Londra şi apoi la New-York. Miss Stone a ḑis, că e fericită, că se află în sfêrşit între ómení civilisaţí.

— Recunoscinţa mea pentru aceia, carí m'au liberat, este nemărginită — a adăugat dênsa textual; briganḑií ne-au tratat bine. Dênşii îmí ḑiceau: „Vrem sĕ încasăm baní pentru liberarea d-tale. Fii liniştită; n'o sĕ'ţí facem rĕu, căcí nu ne-ar da nimení baní pentru cadavrul unei misionare şi singurul nostru scop este sĕ luăm baní."

— Am petrecut şése lunĭ în grote întunecóse, în ascunḑătorí sĕlbatice prin munţí. Numai nóptea călĕtoriam. Eu şi Zilka am suferit gróznicele oboselí numai mulţumită obicinuinţei nóstre cu clima. Nu vrĕu sĕ povestesc alt-ceva în privinţa captivităţii mele. Decă răpitorii mei au fost Bulgarí sĕu Macedonení, nu importă sĕ se scie.

Aflu cu indignare, că se acusă pastorul Zilka de complicitate cu briganḑii. Zilka e un om excelent, onorat, instruit; vorbesce cincí limbí. El nicí nu scia nimic măcar, că eu şi nevasta lui ne duceam sĕ facem acea escursiune în timpul căreia am fost răpite. Acusarea e absurdă şi ridiculă. Chiar şi ambasadorul Americei de Nord din Constantinopol, Leishman, stiméză adênc pe pastorul Zilka. In timpul captivităţei nóstre ne-a fost de mare mângăiere nascerea copilului Zilcei. Acum mĕ duc la Londra pentru-ca sĕ mulţumesc amicilor, apoi în Statele-Unite, pentru ca sĕ vĕd pe mama mea. Nu sciu decă o sĕ mĕ mai întorc în Balcaní.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţĭ de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticică de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă *Ediţ. IV. corectată*. Gherla. Preţul unui es. în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 70 banĭ. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 44 banĭ (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 40 banĭ (+ 5 b. porto).

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţ. 3 cor. pl. 20 b.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul I, III şi IV cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sĕrbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor (pl. 10 b. porto)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b por.)

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ funebrali şi iertaţiuni pentru diferite casurĭ de mórte, de Ioan Papiu Preţ. 3 cor. pl. 30 b.

Cuvêntărĭ bisericesci pre sărbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. pl. 30 b. porto.

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu* Conţin vre-o 400 pag. Preţul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vĕnd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue*. E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră. Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut până acum, este adĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob.* Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în şcólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) ***„Vréi sĕ te iubéscă bărbatu?“*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriόse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

Buchete de florĭ, culese din grădina limbei române pentru copiĭ, fascicola III de I. T. Totau, înv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Dialogul Ţiganului cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţigănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Monológe de Antoniu Pop:

Nr. 1. Pe neaşteptate . . .	08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rĕmas flăcău bĕtrân	16 b.
Nr 3 La anul nou	08 b.
Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut	08 b.
Nr. 5. O păţanie	08 b.

Tóte la olaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Asupra situaţiunei, articolĭ şi foişóre de Ioan A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto.

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

Pribeag, ediţia I-ă de Ioan Iosif Sceopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infocata şi nenorocita dragoste a lui Filarot şi Antusei, o povestire fórte frumósa în versurĭ, păstrată din bătrânĭ. Preţ. 24 b pl. 3 porto.

Prosă şi versurĭ fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tom Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. porto

Scriitorĭ, cetitorĭ şi criticĭ de N. Radulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preţ, 50 b. + 5 b. porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Buna chivernisélă, carte pentru toţĭ întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Monologurĭ în versurĭ seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour şi L. Raisbonne de Nicolae Ţincu 1 cor plus 5 b. porto.

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Ionel educaţiunea unui bun copil. Carte pentru părinţĭ şi alţi educătorĭ. „Principele morale şi creştinescĭ“ de care trebue sĕ se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor lor. Copiiĭ bine crescuţĭ sunt cea mai scumpă visterie a părinţilor şi cel mai bun prinos pe altarul neamului de *V. Gr. Borgovanu* profesor de filosofie şi pedagogie. Preţul 2 cor. plus 20 b porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Aprilie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	119.85
Renta de corόne ung. 4% . . .	97 55
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	120 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.20
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	97.—
Impr. ung. cu premii	204.–
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	163 75
Renta de argint austr.	101.70
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.85
Losurĭ din 1860.	153.–
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16 15
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	698.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit .	697.25
Napoleondorĭ	19 06
Mărcĭ imperiale germane	117.32½
London vista	240.10
Paris vista	95.40
Rente de corόne austr. 4% . . .	95 50
Note italiene	93.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 3 Aprilie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.98	Vênd.	19.02
Argint român.	„	18.40	„	18.44
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.10
Galbenĭ	„	11.30	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	126.—	„	127.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Nr. 4952—1902.

PUBLICAŢIUNE.

Referitóre la raţiocinile cassei orăşĕnescĭ pe anul 1901.

Oficiul contacilităţiĭ orăşĕnescĭ a subşternut raţiociniile cassei orăşĕnescĭ pe anul 1901, dimpreună cu documentele despre întrările şi eşirile aparţinĕtóre acestor raţiocinii; tóte acestea în sensul §-lui 142 al art. de lege XXII din 1886. sunt depuse în localul oficiului de contabilitate orăşĕnesc, pe timp de 15 dile adecă: *dela 10 până la 25 Aprilie 1902* spre a puté fi luate în vedere

Când aducem acésta la cunoscinţa publicului observăm şi aceea, că fie-care contribuabil al comunei orăşĕnescĭ are voie a-şĭ face eventuale observărĭ asupra acestor raţiocinii şi a le presenta subsemnatului oficiu, până la 25 Aprilie a. c.

Braşov, 28 Martie 1902.

Magistratul orăşenesc.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
III. Tr. mixt. la óra 6·55 min. séra.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
II. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 10·25 min séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·27 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.)

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭu, Ciuc-Sereda óra 3·20).
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zêrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·17 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.